

Namatek
True Education

safety culture

www.namatek.com

فرهنگ ایمنی سازمان

فهرست مطالب

۱. فرهنگ ایمنی چیست؟ (safety culture)
۲. ویژگی های فرهنگ ایمنی مثبت (specifications of positive safety culture)
۳. نحوه ارزیابی فرهنگ ایمنی
۴. فرهنگ سازی ایمنی
۵. مزایای فرهنگ ایمنی
۶. وظایف مدیران در این رویکرد

یکی از مهم ترین دغدغه ها در مدیریت یک سازمان، زمینه سازی برای ایجاد محیط کاری امن و عاری از هرگونه حادثه است که این هدف با اجرای فرهنگ ایمنی حاصل می شود. برنامه ریزی جهت پیاده سازی رویکردی پیشگیرانه، در راستای حفظ ایمنی و بهداشت، نه تنها به حفاظت از نیروی کار کمک خواهد کرد، بلکه می تواند عاملی برای بهره وری هر چه بیشتر و به تبع آن کاهش هزینه ها در محیط کار باشد. اما فرهنگ ایمنی چیست و چه مفهومی دارد؟ این ابزار چه مزایایی می تواند برای سطوح کاری مختلف در پی داشته باشد؟

با ما در این مقاله همراه باشید تا شما را با این رویکرد مدیریتی آشنا کنیم.

#۱ فرهنگ ایمنی چیست؟ (safety culture)

واضح است که اعمال رویکردی پیشگیرانه در حوزه ایمنی و بهداشت محیط کار، نقش قابل توجهی در کاهش حوادث محیط کار و بیماری های ناشی از فعالیت کارکنان در این محیط دارد.

لذا فرهنگ ایمنی به عنوان یکی از روش های تأیید شده در این زمینه، از جمله شیوه های مؤثر برای ایجاد محیطی سالم و ایمن است. در تعریفی ساده اما کامل از فرهنگ ایمنی یا safety culture می توان گفت:

"فرهنگ ایمنی پیاده سازی یک مدیریت ایمنی قوی و اولویت بخشیدن به سلامت و ایمنی در محیط کار است".

در حقیقت ارتقای فرهنگ حفظ ایمنی در سطوح کاری و ایجاد یک نگرش مثبت در این حوزه در کنار اعمال کامل قوانین و مشارکت جمعی کارکنان در مسائل مربوط به این بخش می تواند زمینه ساز محیطی سالم و ایمن باشد.

از جمله ویژگی های یک فرهنگ ایمنی کاملاً مثبت، تعهد کامل سطوح مدیریتی به پایه گذاری روش های ایمنی صحیح، مبتنی بر مسئولیت پذیری و صداقت میان کلیه کارکنان و بخش های مدیریتی است. اما به نظر شما منظور از فرهنگ ایمنی مثبت چیست و چه ویژگی هایی باید داشته باشد؟

در بخش بعد همراه هم به پاسخ این سؤال خواهیم پرداخت.

#۲ ویژگی های فرهنگ ایمنی مثبت (specifications of positive safety culture)

پر واضح است که نتیجه حاصل از توسعه و گسترش فرهنگ ایمنی مثبت، علاوه بر ایجاد الگوی صحیح رفتاری برای کارکنان، کاهش چشمگیر حوادث و خطاهای ناشی از نا آگاهی افراد و به تبع آن ایجاد سازمانی قابل اعتماد است؛ اما این در صورتی است که بتوانیم تمامی یا حداقل بخش بزرگی از فرهنگ ایمنی مثبت را پیاده کنیم که این نیازمند مواردی است که به بخشی از آن اشاره خواهیم کرد:

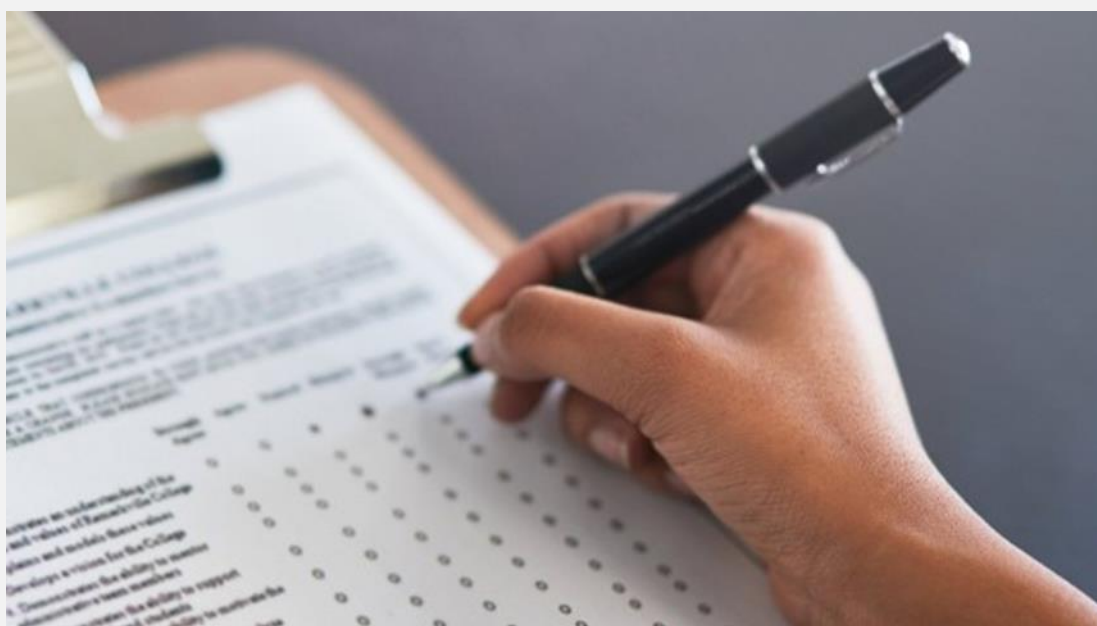
- ارائه اطلاعات کامل در ارتباط با ایمنی و بهداشت محیط کار به کلیه کارکنان
- مشارکت جمعی و دریافت پیشنهادات و نظرات کارکنان و بررسی آن از سمت مدیریت
- اولویت قرار دادن ایمنی تحت هر شرایطی، حتی به بهای کاهش و یا توقف تولید
- نظارت مکرر مدیران بر فضای محیط کار و مشورت با پرسنل
- به روز رسانی اطلاعات در حوزه ایمنی و بهداشت به صورت دائم
- بررسی و تحلیل کامل حوادث پیش آمده و ارائه نتایج حاصل از این بررسی به کلیه کارکنان
- تخصیص بودجه کافی به بخش ایمنی و بهداشت
- ارائه آموزش های لازم به پرسنل متناسب با هر محیط کاری
- ایجاد فضایی سرشار از همدلی و همراهی میان کارکنان با ارائه سیاست های ایمنی صادقانه

#۳ نحوه ارزیابی فرهنگ ایمنی

این ارزیابی از طریق ابزارهای گوناگونی امکان پذیر است:

۱. پرسش نامه (surveys): یکی از روش های بررسی فرهنگ ایمنی در یک سازمان، طرح پرسش نامه و آگاهی به دیدگاه پرسنل نسبت به ایمنی و بهداشت محیط کار است. تجزیه و تحلیل این پرسش نامه ها می تواند به پایه گذاری الگوی صحیح ایمنی جهت پیشبرد هرچه

بهرتر فرهنگ ایمنی در محیط، راه گشا باشد؛ اما آن چه که در این شیوه ارزیابی از اهمیت بالائی برخوردار است، نحوه طرح این پرسش نامه به نحوی ساده و دور از ابهام و همسو با اهداف مدنظر اداره کنندگان سازمان است. این روش با در نظر گرفتن شیوه اجرای آن، نسبت به دیگر روش ها زمان کمتری خواهد برد.

۲. مصاحبه (interview): از دیگر تکنیک های ارزیابی، مواجهه رو در رو با کارکنان و بررسی دیدگاه آنان به صورت مستقیم است. این شیوه مستلزم صرف زمان بیشتری نسبت به روش پرسش نامه است.

۳. مشاهده (observation): نظارت و در واقع بازدید منظم از محیط کار و مشاهده مستقیم نحوه رفتار کارکنان، می تواند معیاری برای سنجش میزان رعایت نکات ایمنی و بهداشت در کارکنان باشد. مدیران از این طریق می توانند ضمن مشاهده، به رفتارهای پر خطر و سرپیچی افراد از دستورالعمل های ایمنی تا حدودی پی ببرند. این می تواند مقدمه ای برای برنامه ریزی روشی جدید جهت اصلاح الگوهای رفتاری کارکنان و تعهد بیشتر آنان به ایمنی محیط کار باشد.

#۴ فرهنگ سازی ایمنی

- برگزاری جلسات ماهانه با کارکنان جهت بحث آزاد در ارتباط با راهکارهای حفظ ایمنی محیط کار و ایجاد تعامل میان کارکنان و استفاده از ابتکارات آنان در این حوزه

- تشویق و تقدیر از کارکنان نمونه در زمینه اجرای هرچه بهتر دستورالعمل های ایمنی
- ارائه ابزارهای لازم حفاظت فردی در کنار آموزش به کارکنان درباره نحوه استفاده از این ابزار
- در دسترس بودن کمک های اولیه در سطح کیفی بالا و دسترسی کلیه کارکنان به آن

#۵ مزایای فرهنگ ایمنی

- ترویج اجرای فرهنگ ایمنی مزایا و آثار مثبتی در پی خواهد داشت:
- جلوگیری از بروز خسارت در محیط کار از لحاظ مالی و یا جانی (عدم صرف هزینه جهت درمان های ناشی از حوادث)
 - آشنایی کارگران با شیوه های محافظت فردی و ایجاد حس امنیت بین کارگران
 - بالا رفتن میزان بهره وری به واسطه محیط کاری امن
 - افزایش اعتماد به سازمان به عنوان محیطی مناسب برای اشتغال

#۶ وظایف مدیران در این رویکرد

- اخذ گزارش به صورت منظم از شیوه اجرای دستورالعمل های ایمنی و نحوه پیشرفت برنامه های اجرایی
- اطمینان یافتن از وجود منابع و زیرساخت های لازم جهت برنامه ریزی و اجرای دستورالعمل های ایمنی و بهداشتی
- دانش و اطلاعات کافی در زمینه قوانین ایمنی و بهداشت و اطلاع به موقع از تغییرات اعمال شده در آن